

**A kultúra a 2009-es cseh EU-
elnökség programjában**

A kultúra a 2009-es cseh EU-elnökség programjában

2009 első félévében a Cseh Köztársaság viseli az EU soros elnöki tisztét. Ezen időszak alatt a kultúra területén többek között a kulturális tartalmak digitalizálásával, az Európai Örökség címmel és a szerzői jogokkal terveznek foglalkozni.

Trió-elnökség: franciák, csehek, svédok együtt

Az EU 2007 elején indította el a „trió-programot”, melynek lényege, hogy három egymást követő tagállam saját munkaprogramja mellett egy közös, 18 hónapot átfogó tervet is kidolgoz. A kezdeményezés célja a folytonosság biztosítása a tagállamok tevékenysége között. A trió-program leginkább afféle katalógusnak tekinthető, a tervezett témák, tevékenységek felsorolásával.

Franciaország, Csehország és Svédország hármas elnökségének kulturális programja az *Európai Kulturális Menetrend* és a *Tanács 2008-2010-es Kulturális Munkatervének* végrehajtására fókuszál. Különös figyelmet fordítanak a **kultúra hozzáférhetőbbé tételére**, valamint az **oktatás és a kultúra kapcsolatának erősítésére (összhangba hozására)**. A három tagállam a **kulturális sokszínűség hangsúlyozását** is céljának tekinti. Céljuk *A kultúrák közötti párbeszéd európai éve 2008* kezdeményezés népszerűsítése, eredményeinek továbbvitele is.

A hármas elnökség rá kíván világítani a **kulturális és kreatív szektor szerepének jelentőségére** a gazdasági növekedés, a foglalkoztatás és a fenntartható fejlődés területén. Fejlesztenék tovább a kulturális termékek piacát, a kulturális szférában dolgozó szakemberek munkakörülményeit, valamint a **művészek és gyűjtemények mobilitását** is elősegítenék. Céljaik között szerepel elkötelezettségük nyomtatékosítása a **kulturális örökség támogatása** mellett. Ezen a területen a digitalizálás kiemelt fontosságú – ehhez kapcsolódóan már megvalósult, 2008 végén útjára indult az Európai Digitális Könyvtár.

Audiovizuális téren arra törekednek, hogy a Bizottság kezdeményezéseivel összhangban **fejlesszék az Interneten fellelhető európai kulturális tartalmat** úgy, hogy közben a szerzői jogok ne sérüljenek. A hármas elnökség hozzájárul továbbá a tagállami **közszolgálati televíziózásról szóló jegyzőkönyv** végrehajtásához is, mellyel biztosítják, hogy a közszolgálati televíziók helyt tudjanak állni az új, digitális környezetben is. A **többnyelvűséget** elsősorban a **nyelvtanulásra ösztönzéssel** támogatnák. Arra bátorítanák az európaiakat, hogy már általános iskolában két nyelvet tanuljanak a gyerekek, illetve a felsőoktatásban és a szakképzésben is fejlesztenék a nyelvvoktatást. A kezdeményezéssel a nyelvtudás fontosságára szeretnék felhívni a figyelmet, az interkulturális készségek és az európai versenyképesség szempontjából.

„Európa korlátok nélkül” – a kultúrában is

Változó világunkban egyre nyilvánvalóbb, hogy az Európai Unió sikere azon múlik, mennyire képes rugalmasan reagálni a felmerülő problémákra és kihívásokra, mennyire képes kihasználni meglévő gazdasági, kulturális és humán potenciálját. A cseh elnökség mottójául választott **„Európa korlátok nélkül”** kifejezés olyan Európa vízióját vázolja, mely mentes bármifajta belső gazdasági, kulturális és értékbeli akadálytól, megkülönböztetéstől, akár az egyéneket, akár a szervezeteket tekintjük; a világra nyitott Európáét, mely azonban képes védekezni az illegális tevékenység és a támadások ellen.

A kultúra az EU tagállamok identitásának egyik alapvető eleme. Ezért a cseh elnökség kulturális prioritásai az **EU Kultúra programja**, illetve a **2008-2010 közötti időszakra készült kulturális munkaterv továbbvitele** és végrehajtása, valamint a **szellemi tulajdonjogok védelme**.

A félév során igyekeznek **elősegíteni a civil társadalom kultúrához jutását** a kulturális örökség népszerűsítése, a kulturális turizmus, a művészeti nevelés, a gyűjtemények, művészek és a kultúra terén tevékenykedő más **szakemberek mobilitásának előmozdítása** révén. A **kreativitás támogatása** a 2009-es tematikus év, A kreativitás és innováció európai éve kapcsán kerül homloktérbe.

A **kulturális tartalom digitalizálása** kiemelt támogatást kap, kettős céllal: egyrészt a kulturális örökség megővésére, másrészt nyilvánossá tételére, például a 2008 végén elindított **Európai Digitális Könyvtár**on keresztül. Ehhez kapcsolódóan a cseh elnökség szorgalmazza a **nemzeti digitalizálási stratégiák** megalkotását, illetve hosszú távú stratégiák kidolgozását a digitális dokumentumok megőrzésére.

A kulturális örökség témájához kapcsolódik az **Európai Örökség cím** projekt továbbvitele, gondozása. A **kulturális javak védelme** egyébként egy praktikusabb szinten is előkerül: a kulturális értékek elvesztésének megelőzésére, a javak védelmére a bűnözőkkel szemben az elnökség **nemzetközi tapasztalatcserét** sürget, de vizsgálja a **Holokauszt áldozataitól elkobzott műkincsek** kérdéseit is.

A **jogvédelem, jogszerűség** más területeken is kiemelt szerephez jut a cseh elnökség programjában: a **nagyközönség jobb tájékoztatását** szorgalmazzák a **szellemi tulajdonjogok védelme**, különösen a szerzői és szomszédos jogok kérdésében. Ezzel kapcsolatosan pl. az audiovizuális területen **oktatási programot** javasolnak a jogszerűen nyújtott audiovizuális szolgáltatásokról, a kalózkodás elleni harcról és a reklám hatásáról a kérdésben. Tevélegesen hozzájárulnak a **hamisítás és kalózkodás elleni európai akcióterv** végrehajtásához – ahogyan az **audiovizuális médiára vonatkozó új európai irányelv** végrehajtásához is.

Fontosabb rendezvények:

2009. január 7., Prága: A kreativitás és innováció európai éve megnyitója

2009. március 18-20., Prága: „On the responsibilities of content providers and users” (A tartalomszolgáltatók és felhasználók felelősségéről) – nemzetközi audiovizuális és szerzői jogi konferencia

2009. március 25., Prága: A Kultúra keretprogram kulturális kontaktpontjainak találkozója

2009. március 26-27., Prága: „Forum for Creative Europe” (Fórum a kreatív Európáért) – az európai kulturális miniszterek konferenciája

2009. május 26., Prága: „Digital access to cultural heritage” (Digitális hozzáférés a kulturális örökséghez) – konferencia

2009. június 2-3., Prága: A Tanács Kulturális Ügyek Bizottsága informális találkozója

Bővebb információ:

A KultúrPont Iroda honlapján:

www.kulturpont.hu/cseh2009

A cseh elnökség honlapja:

www.eu2009.cz